ชื่อวิทยานิพนธ์ รูปแบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาระดับการศึกษา

ขั้นพื้นฐานในจังหวัดปัตตานี

ผู้เขียน นางวาสนา แสงงาม

สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2542

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1)เพื่อศึกษาและวิเคราะห์แนวทางการ ประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และกรม สามัญศึกษา 2) เพื่อนำเสนอรูปแบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดปัตตานี

กลุ่มตัวอย่าง เป็นกลุ่มผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพ การศึกษาระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดปัตตานี ซึ่งกัดเลือกโดยวิธีแบบ เจาะจง (Purposive Sampling) ตามคุณสมบัติที่กำหนด ได้แก่ ผู้บริหารหน่วยงานทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน นักการศึกษาและกรรมการสถานศึกษา โดยใช้การวิจัยเชิงอนาคต (Ethnographic Future Research: EFR) ซึ่งเป็นเทคนิคการวิจัยที่พัฒนามาจากระเบียบวิธีวิจัย ทางมนุษยวิทยา ที่เรียกว่าการวิจัยแบบชาติพันธุ์วรรณาโดยการสัมภาษณ์แบบเปิดและ ไม่ชี้นำ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบบันทึกเนื้อหาจากการศึกษาเอกสาร และแบบบันทึกการ สัมภาษณ์ตามแนว อี เอฟ อาร์

ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1 ผลจากการศึกษาเอกสาร

1.1 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน และกรมสามัญศึกษา ได้ดำเนินงานโดยมีแนวทางการกำหนดมาตรฐานการ ศึกษาเพื่อให้สถานศึกษานำไปเป็นกรอบการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาแต่แตกต่างกันที่ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกระจายอำนาจการดำเนินงานให้สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและสถานศึกษา สำนักงานคณะ กรรมการการศึกษาเอกชนกำหนดให้สถานศึกษาดำเนินงานตามแนวทางของกรมต้นสังกัด ส่วนกรมสามัญศึกษาจะกระจายอำนาจการดำเนินงานให้เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

- 1.2 สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จะได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา จากกรมต้นสังกัด ส่วนสถานศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จะได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพ การศึกษา จากองค์กรภายนอก ซึ่งยังไม่ระบุชัดเจนว่าเป็นหน่วยงานใด
- 2. แนวโน้มรูปแบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานของเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดปัตตานี จะประกอบด้วยแนวทางในการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน คือการควบคุมคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการประเมิน คุณภาพการศึกษา โดยมีแนวทางในการดำเนินงานดังต่อไปนี้
- 2.1 สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจะต้องกำหนดมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษาโดยกลุ่มบุคคลที่สถานศึกษาแต่งตั้งขึ้น ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทน ครู คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้แทนจากชุมชน/ท้องถิ่น มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดขึ้น ต้องมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา และความต้องการของชุมชน/ท้องถิ่น และสามารถนำมาเป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษาหรือธรรมนูญโรงเรียน

ระบบการบริหารจัดการของสถานศึกษาเพื่อนำมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดลงสู่ การปฏิบัติมี 2 รูปแบบ คือ 1)ยึดมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดขึ้นเป็นหลัก 2)ยึดภาระงานของ สถาบศึกษาเป็นหลัก

2.2 สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจะมีการตรวจสอบคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา 2 รูปแบบ คือ 1) การตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยบุคลากรภายในสถาน ศึกษา ซึ่งเป็นการประเมินตนเอง 2) การตรวจสอบโดยบุคลากรจากเขตพื้นที่การศึกษาและ คณะกรรมการสถานศึกษา

สถานศึกษารายงานผลการคำเนินงานสู่สาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภาคเรียนละ 1 ครั้ง

2.3 สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะได้รับการประเมินคุณภาพภายใน ปีละ 1 ครั้ง กลุ่มผู้ประเมินประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนจากเขตพื้นที่การศึกษา ผู้แทนจากกรรมการสถานศึกษา และผู้แทนจากชุมชนภายในเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาจะ ต้องนำผลการประเมินมาวิเคราะห์เพื่อหาจุดเด่น จุดด้อย และปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

Thesis Title Internal Quality Assurance Model of Basic Education

Institutions in Pattani Province

Author Mrs. Wasana Sang-ngam

Major Program Educational Administration

Academic Year 1999

Abstract

The objectives of this research were 1) to investigate and analyze the quality assurance model of the primary and secondary schools under the jurisdiction of the Office of the National Primary Education Commission, Office of the Private Education Commission, and the Department of General Education; and 2) to present the internal quality assurance model of basic education institutions in Pattani educational service area.

The quality assurance operators in primary and secondary schools in Pattani were purposively sampled. They were educational office administrators, school administrators, teachers, educators and school boards. The research methodology was the ethnographic future research (EFR) developed from an anthropological research methodology called ethnographic research. Thus, the non-directive, open – ended interview was used. The research instruments consisted of record files of documentary content and the EFR interview schedule.

The findings were summarized as follows:

- 1. The results from the documentary study.
- 1.1 The Office of the National Primary Education Commission, Office of the Private Education Commission, and Department of General Education had implemented quality assurance by determining an educational standard for schools to use as a framework of their educational development plan. The difference was that the Office of the National Primary Education Commission decentralized its operation to the Provincial of Primary Education Offices, the District Primary Education Offices and schools. The Office of the Private Education Commission specified that the schools operated by the guidelines of their affiliated departments,

whereas the Department of General Education decentralized its operation to the educational service areas and schools.

- 1.2 The schools under the Office of the National Primary Education Commission and the Office of the Private Education Commission received accreditation from their affiliated departments, while those under the Department of General Education received it from unspecified external organizations.
- 2. The trend of internal quality assurance model of the basic education institutions in Pattani.

There were three stages of implementation: quality control, quality audit, and quality assessment. The guidelines for implementation were as follows:

2.1 The basic education institution should set its educational standard. It should appoint a committee consisting of school administrators, representatives of teachers, school board and representatives from the community/local area. This standard should be in line with the national and educational service areas standards, and meet the need of the community/local area. It should be possible to be a framework of the plan for quality development as well as school charter.

There were two models of administrative / management system of the educational institutions to put the stated standard into practice: 1) the management by the standard, 2) the management by the school's tasks.

2.2 The basic education institutions performed two models of internal quality audit: 1) the quality audit by the institution's personnel, or self-audit, 2) the quality audit by the personnel from the educational service area and school board.

The educational institutions reported their outcomes to the public and related offices once a semester.

2.3 The quality of the basic education institutions was internally assessed once a year. The evaluators were school administrators, representatives from the educational service area, school board and community. The institutions should analyze the results of the assessment outcomes in order to determine strength and weakness and to constantly improve their quality.